

RICHARD BACH

O FABULA A ZBORULUI

PESCARUSUL JONATHAN LIVINGSTONE

Dedicata adevaratului Pescarus

Jonathan care traieste in noi toti.

Partea I

Era dimineata si un soare proaspal stralucea in aur peste clipocitul marii domoale. La o mila de tarm, o barca de pescari legase prietenie cu apa, iar chemarea pentru Breakfast Flock scinteiase in aer, pina cind aparu un stol de o mie de pescarusi care incercau, zviciind si zbatindu-se, sa obtina cteva firmituri de hrana. Incepea o noua zi de munca.

Dar departe si singur, strain de orice barca si tarm, Pescarusul Jonathan Livingstone exersa. La trei sute de picioare inaltime, el isi cobori picioarele palmate, isi ridica ciocul straduindu-se sa-si mentina, cu greutate, aripile intr-un arc dureros.

Acesta ii ingaduia sa zboare nespus de incet, si-acum el incetinise pina ce vintul ii devinea o soapta-n obraz, iar oceanul statea neclintit sub el. Isi ingusta ochii intr-o concentrare cumplita, isi tinea rasuflarea, isi incorda aripile ... inca ... inca putin. Penele i se zburlira, se afla in limita de viteza si cazu. Pescarusii, dupa cum stiti, n-ating niciodata acest prag.

A se poticni in zbor este pentru ei rusine si mare ocara.

Dar Pescarusul Jonathan Livingstone, fara a se rusina, isi intinse din nou aripile in arcul acela tremurator, mai incet, si mai incet, si incerca poticnindu-se din nou ; nu era o pasare ca oricare.

Cei mai multi pescarusi nu cauta sa invete decit elementele de baza ale zborului - cum sa ajunga de pe mal la hrana si inapoi. Pentru cei mai multi pescarusi, nu zborul conteza, ci hrana. Dar pentru acest pescarus, insusi zborul era o hrana. Mai mult decit orice pe lume, Pescarusului Jonathan Livingston ii placea sa zboare.

Acest fel de a gindi, observase si el, nu este deloc mijlocul prin care sa devina popular printre celelalte pasari. Chiar si parintii lui se ingrozisera vazind ca Jonathan isi petreceea zile intregi de unul singur, facind sute de planari joase, exersind.

Nu stia de ce, dar cind zbara deasupra apei, la altitudini mai joase decit jumatate din intinderea aripilor sale, putea sa stea in aer mai mult, cu mai multa usurinta. Plutirile lui nu se mai incheiau cu obisnuita cadere in picioare care improasca marea, ci cu un lung siaj orizontal, in care atingea suprafata cu picioarele strinse aerodinamic pe linga corp. Cind isi incepuse glisadele aterizind cu picioarele in sus pe plaja, strabatind apoi cu pasul lungimea glisadei sale in nisip, parintii lui se ingrozisera si mai mult.

" De ce, Jon, de ce ? " il intreba mama lui.

" De ce-ti vine atit de greu sa fii la fel cu ceilalti din stol, Jon ? De ce nu lasi pelicanii sau albatrosii sa zboare asa de jos ? De ce nu maninci ? Fiule, ai ajuns numai pene si os ! "

" Nu-mi pasa ca am ajuns numai pene si os, mami. Vreau sa stiu ce pot realiza in vazduh si ce nu. Atita tot. Vreau sa stiu . "

" Asculta Jonathan ", i-a spus tatal, nu fara blindete.

" Iarna nu e prea departe. Barcile or sa fie putine, iar pestele de la suprafata va inota mai la fund. Daca tot vrei sa inveti, invata despre hrana si cum se obtine. Povestea asta cu zborul e buna, nu zic nu, dar nu poti sa te hranesti cu glisade, o stii si tu. Nu uita ca zbori ca sa te hranesti".

Supus, Jonathan a incuviaiat. Zilele urmatoare, a incercat sa se poarte ca ceilalți pescarusi; a incercat, intr-adevar, tipind si luptind cot la cot cu stolul, pe linga diguri si barci de pescuit, plonjind dupa resturi de peste si piine. Dar nu a reusit deloc.

Nu are nici un rost, se ginea el, scapind intentionat un mic hering - obtinut cu multa greutate, drept in gura unui pescarus batrin si flamind care-l fugarea. Mai bine mi-as petrece timpul asta invatind sa zbor. Sunt atitea lucruri de invatat.

N-a trecut mult si Pescarusul Jonathan era din nou singur, departe pe mare, flamind fericit, invatind. Il preocupa viteza si dupa o saptamana de exercitiu stia, despre viteza mai multe lucruri decit cel mai rapid pescarus in viata.

La o mie de picioare, dind din aripi cu toata puterea, s-a angajat intr-un picaj vertical ametitor, si astfel si-a dat seama de ce pescarusii nu se lanseaza in picaj. In numai sase secunde atinsese saptezeci de mile pe ora, viteza la care daca iti ridici aripile, iti pierzi echilibrul. De fiecare data se intimpla la fel. Desi era prudent, desi se folosea de intreaga sa indeminare, la viteze foarte mari isi pierdea controlul.

Se inalta la o mie de picioare. La inceput, cu toata puterea drept inainte apoi isi lua avint, dind din aripi, si-si dadea drumul vertical. Atunci, de fiecare data, aripa stinga i se bloca la ridicare, el se rasucea violent spre stinga, isi oprea si aripa dreapta ca sa se redreseze, si tisnea ca focul intr-o vrila salbatica spre dreapta.

Nu putea sa se concentreze indeajuns, cind isi ridica aripile. De zece ori a incercat si tot de zece ori - zburind cu saptezeci de mile pe ora - a explodat intr-o masa involburata de pene, fara control, prabusindu-se in apa.

Secretul, isi spunea el apoi, ud leoarca, este sa-ti tii aripile nemiscate la viteze mari - sa dai din aripi pina atingi cincizeci de mile pe ora, si apoi sa le tii nemiscate.

A incercat din nou, de la doua mii de picioare inaltime, rostogolindu-se in picaj, cu ciocul drept in jos, cu aripile intinse si nemiscate din clipa in care a depasit cincizeci de mile pe ora. I-a trebuit o forta teribila, dar a izbutit. In zece secunde a atins peste nouazeci de mile pe ora. Jonathan stabilise recordul mondial pentru pescarusi de viteza.

Dar victoria a fost de scurta durata. In clipa in care a inceput redresarea, in clipa in care si-a schimbat unghiul aripilor, a cazut in acelasi dezechilibru cumplit care, la nouazeci de mile pe ora, l-a izbit cu puterea dinamitei.

Pescarusul Jonathan a explodat intre cer si pamint si s-a izbit de apa tare ca piatra. Cind si-a revenit era noaptea tirziu, iar el plutea in lumina lunii pe suprafata oceanului.

Aripile-i erau doua bare zgrumturoase de plumb, dar greutatea insuccesului parca atirna si mai greu pe umerii lui. Isi dorea, vlaguit, ca aceasta greutate sa-l traga incet la fund, sa puna capat la toate.

Pe cind se scufunda usor, o voce seaca, stranie se ridica din launtrul lui.

N-am ce sa fac. Sint un pescarus. Sint marginit prin insasi natura mea. Daca as fi invatat atit de multe despre zbor, as avea in cap diagrame, nu creier.

Daca m-as fi nascut sa zbor cu viteza, as avea aripi scurte ca soimul si m-as hrani cu soareci in loc de pesti. Avea dreptate tata. Trebuie sa uit astea. Trebuie sa ma intorc acasa la stol si sa fiu multumit cu ceea ce sint, un biet pescarus marginit. Vocea se stinse, si Jonathan aproba. Noaptea, locul pescarusului e pe mal, si din clipa aceea el jura ca va deveni un pescarus normal. Asa toata lumea va fi multumita. Si se desprinse cu greu de apa intunecata si zbura catre tarm, multumit de ceea ce invatase despre zborul jos care usureaza munca.

Nu, si-a spus. Am terminat cu ceea ce am fost, s-a terminat cu tot ce am invatat. Sint un pescarus ca oricare alt pescarus, si voi zbura ca un pescarus de rind. S-a ridicat, cu greu, pina la o suta de picioare, si a dat cu putere din aripi, grabindu-se spre tarm.

Hotarirea de a se comporta ca orice alt pescarus din stol, il facea fericit. Nu va mai avea nici o legatura cu forta care-l indemnase sa invete, nu va mai cunoaste nici ispita, nici infringerea. Si era atit de bine, sa nu se mai gindeasca la nimic si sa zboare spre tarm.

"Intuneric !". Vocea scripsi alarmata.

"Pescarusii nu zboara niciodata pe intuneric".

Jonathan nu i-a dat ascultare. E atit de bine, isi spunea el. Luna si luminile care licareau pe apa, aruncind mici reflexe de far in noapte, iar in jur atita liniste, atita nemiscare ...

Coboara! Pescarusii nu zboara niciodata pe intuneric! Daca ai fi fost nascut sa zbori pe intuneric, ai avea ochi de bufnita! Ai avea diagrame in loc de creier. Ai avea aripi scurte ale

soimului!

Acolo, in noapte la o suta de picioare inaltime, Pescarusul Jonathan Livingston clipi. Disparusera toate, si hotaririle lui si durerea.

ARIPILE SCURTE.

" Aripile scurte ale soimului ". Iata raspunsul! Ce prost am fost! Am nevoie de niste aripiore minusculle, trebuie sa-mi indoii aripile si sa zbor numai cu virful lor!

"Aripi scurte !".

Se inalta la doua mii de picioare deasupra apei intunecate si, fara sa se mai gindeasca la insucces sau la moarte, isi strinse aripile pe linga corp.

Isi intindea numai virfurile lor, pumnale inguste si ascutite, si se lansa intr-o cadere verticala. Vintul ii hurua monstruos in cap. Saptezeci de mile pe ora, nouazeci, o suta douazeci, si mai repede; cu o zviciere a aripilor usoara, abia simtita se redresa din picaj si zbura pe deasupra valurilor, o ghiulea cenusie de tun sub lumina lunii. Inchise ochii impotriva vintului, cuprins de fericire. O suta patruzeci de mile pe ora! Iar controlul perfect!

Daca as plonja de la cinci mii de picioare, in loc de doua mii, ma intreb oare, cit de repede... Juramintul de mai inainte fusese uitat. Pierise odata cu vintul. Si totusi nu se simtea vinovat ca nu se tinuse de cuvant. Asemenea fagaduieli sunt pentru pescarusii de rind! Dar cel care a atins maiestria, nu are nevoie de asemenea juraminte.

La rasaritul soarelui, Pescarusul Jonathan exersa din nou. De la inaltimea de cinci mii de picioare, barcile de pescari pareau mici puncte pe suprafata albastra a apei. Breakfast Flock era un nor difuz din fire de praf, care se roteau. Era viu, cuprins de un tremur de placere abia simtit, mindru ca isi stapinea frica.

Atunci, fara ceremonie, isi strinse aripile, intinzindu-si numai virfurile scurte si ascutite, si plonja in apa. Dupa ce trecu de patru mii de picioare, atinse viteza maxima; vintul era un zid puternic de sunet.

Nu mai putea mari viteza. Zbura drept in sus, cu doua sute paisprezece mile pe ora. A inghitit in gol, stiind ca daca i s-ar desface aripile la o asemenea viteza s-ar transforma intr-un milion de farimituri de pescarus. Dar viteza era putere, viteza era bucurie, viteza era frumusete pura. Incepuse redresarea la o mie de picioare, iar virfurile aripilor tremurau si viau inabusit in vintul acela cumplit, barca si multimea de pescarasi se clatinau si veneau cu iuteala de meteori, chiar in intimpinarea lui. Nu se putea opri; nici macar nu stia cum sa se intoarca la viteza asta.

Ciocnirea inseamna moarte fulgeratoare. Asa ca inchise ochii. In dimineata aceea, indata dupa rasaritul soarelui, Jonathan L.P. a trecut ca o sageata prin Breakfast Flock, depasind doua sute douasprezece mile pe ora, cu ochii inchisi, intr-un urias tipat vijiitor de vint si de pene. Pescarusul Norocului i-a zimbit de data aceasta, nimeni nu a fost omorit.

Cind si-a ridicat ciocul drept spre cer, inca mai gonea cu o suta saizeci de mile pe ora. Cind a coborit la douazeci de mile pe ora si a desfacut din nou aripile, barca parea o firimitura pe apa, la patru mii de picioare sub el.

Gindul l-a dus la triumf. Viteza maxima. Un pescarus zburind cu doua sute paisprezece mile pe ora! Era un record, cea mai mare clipa din istoria stolului si in acea clipa in fata lui s-a deschis o noua era. Zburind spre locul pustiu unde exersa, stringindu-si aripile pentru un picaj de la inaltimea de opt mii de picioare, s-a hotarit deodata sa studieze cum sa se intoarca.

A descoperit ca o singura pana din virful aripii, miscindu-se mai putin de un centimetru, provoca viteze mari o intoarcere corecta dar fulgeratoare.

Inainte de a invata aceasta descoperise oricum ca, daca misca mai multe pene la o asemenea viteza, se rostogolea ca un glonte... si astfel Jonathan realiza primele exercitii de acrobatica aeriana ale unui pescarus de pe Pamint.

In ziua aceea, nu si-a pierdut vremea in conversatii cu alti pescarasi, ci a zburat fara intrerupere pina dupa apusul soarelui. A descoperit loopingul, tonoul lent, tonoul strins, vria inversa, buntul pescarusului, roata.

Cind Pescarusul Joanathan s-a intors la stol, pe plaja era noaptea tirziu. Se simtea ametit si grozav de obosit. Totusi, imbatat de placere, mai facu un looping la aterizare, insotit de un tonou rapid chiar inainte de a lua contact cu solul. Cind vor auzi de Recordul meu, se gindea el, vor innebuni de fericire.

Viata are o alta semnificatie acum! In locul zborului nostru istovitor pina la barcile de pescari si inapoi, iata adevarata noima a vietii! Ne putem ridica noi insine din ignoranta, putem deveni noi insine fiinte ale perfectiunii, inteligentei si talentului. Putem fi liberi! PUTEM SA EXPLORAM! ZBORUL!. Ii stateau in fata ani cintind si stralucind de promisiuni.

Cind ateriza, pescarusii erau adunati in Consiliu; parca se adunasera mai de mult. De fapt, asteptau.

" Pescarusul Jonathan Livingston! In Centru! " Cuvintele Batrinului vibrau de o adinca solemnitate. In Centru inseamna fie ocara, fie onoare. Cind se alegeau cei mai importanți conducatori ai pescarusilor, acestia erau chemati in Centru pentru Onoare.

Cu siguranta, se gindi el, Breakfast Flock a urmarit recordul meu de azi dimineata! Dar eu nu am nevoie de onoruri. Nu vreau sa fiu conducator. Vreau doar sa le impartasesc experienta mea, sa le arat orizonturile care ni se deschid noua, pescarusilor.

Pasi in fata.

" Pescarus Jonathan Livingston ", spuse batrinul.

" In Centru pentru Ocara in vazul tuturor pescarusilor ".

Parca-l pocnise cineva-n cap cu o scindura. I se muiasera genunchii, i se pleostira aripile, urechile ii tiuiau. Pentru ocara? Nu se poate! Si recordul?! Nici nu-si dau seama ce spun! Nu au dreptate! Nu au dreptate!

"...pentru cumplita sa nesabuinta ", intona vocea solemna, " Pentru violarea demnitatii si tradițiilor neamului pescarusilor... ".

A fi chemat in centru pentru ocara inseamna alungarea din obste si exilarea pe Stincile Indepartate.

"... intr-o zi, Pescarus Jonathan Livingston, vei intelege ca orice nesabuinta e fara rost. Viata este necunoscutul si icognoscibilul; noi am fost adusi pe Lume ca sa mincam si sa supravietuim cit mai mult ".

Un pescarus n-are dreptul sa replice in fata Consiliului, dar vocea lui Jonathan se auzi:

" Nesabuinta? Fratilor! " striga el.

" Oare un pescarus care descopera si urmeaza un sens in viata, un tel mai inalt, este nesabuit? Mii de ani ne-am zbatut sa obtinem peste; Acum, ratiunea vietii noastre e alta - sa ne desavirsim, sa exploram, sa fim liberi! Mai dati-mi o sansa, lasati-ma sa va arat ce am descoperit .... ".

Stolul era parca de piatra.

" Fratia noastra a incetat! " au intonat pescarusii intr-un singur glas si astupindu-si solemn urechile, i-au intors spatele.

Pescarusul Jonathan si-a petrecut restul zilelor singur, zburind dincolo de Stincile Indepartate. Singura lui suferinta nu mai era singuratarea, ci faptul ca ceilalti pescarusi nu vroiau sa creada in stralucirea zborului care-i astepta, nu vroiau sa deschida ochii si sa vada.

In ficare zi se desavirsea mai mult. Deprinsese, de pilda, ca picajul aerodinamic de mare ieseala il facea sa ajunga la pestele rar si gustos care se gasea, in bancuri, la zece picioare adincime; nu mai avea nevoie de pescari si de resturile de piine pentru a supravietui. Deprinsese sa doarma in vazduh, plutind noaptea spre vantul care batea dinspre tarm, acoperind o suta de mile de la apusul pina la rasaritul soarelui. Gratie aceluiasi control interior, zbură prin picla

deasa a marii, si se ridica deasupra ei prin vamile clare, orbitoare... in timp ce toti ceilalți pescarusi stateau pe pamint, umiliti de ceata si ploaie.

Deprinsese sa inainteze mult peste uscat, calare pe vintul puternic, si sa se hraneasca acolo cu delicate insecte.

Ceea ce visase cindva pentru stol, cistiga acum doar pentru el; isi desavirsea zborul si nu regreta pretul pe care-l platise.

Pescarusul Jonathan descoperea ca pescarusii traiesc atit de putin din cauza plăcăselii, fricii si miniei, ca acestea, odata alungate din minte, viata lui era lunga si frumoasa.

Venira in amurg, si-l gasira pe Jonathan plutind linistit si solitar pe cerul mult iubit. Cei doi pescarusi care-si facusera aparitia erau curati ca lumina stelelor. Lumina pe care o raspindieau in inaltul cerului de noapte era blinda si prietenoasa.

Dar mai frumos ca orice era indeminarea cu care zburau, batind aripile la aceeași distanță de el.

Fara sa le spuna vreun cuvint, Jonathan i-a supus probei sale de zbor, aceea pe care nici un pescarus n-o trecuse vreodata.

Si-a rasucit aripile, a incetinit zborul pîna la limita. Cele două pasari luminoase au incetinit si ele, lin, pastrîndu-si simetric pozitia. Zborul incet nu le era strain. Si-a strins aripile, a facut un tonou, si s-a angajat intr-un picaj, la o sută nouăzeci de mile pe ora. Ei au plonjat împreună cu el, liniind cerul in formație perfectă. In sfîrșit, a trecut, din viteza, intr-un tonou incetinit, pe verticala. Zimbind, ei s-au rostogolit odata cu el. A revenit la zborul orizontal si, după cîteva minute de tacere, a vorbit.

" De acord, cine sunte voi? "

" Sintem din stolul tau, Jonathan. Sintem fratii tai ".

Cuvintele lor sunau ferm si linistit.

" Am venit sa te luam mai sus, sa te luam acasa ".

" Nu am casa. Nu am Stol. Sint un Proscris. Iar acum zburam peste Great Mountain Wind. De aici, trupul asta al meu se mai poate ridica doar cîteva sute de picioare."

" Ba se poate mai mult Jonathan. Pentru ca te-ai desavirsit. Ai terminat o scoala, acum e timpul sa incepi alta ".

In acel moment, intelegerea care pilpiise in el toata viata, se aprinse. Aveau dreptate. Putea sa zboare mai sus si era vremea sa ajunga acasa. Arunca o ultima privire cerului, minunata intindere argintie unde invatasă atitea lucruri.

" Sint gata ", spuse el, intr-un sfîrșit.

Si pescarusul Jonathan Livingston se inalta, împreună cu cei doi pescarusi scînteind ca stelele si disparura cu totii in intunericul deplin al cerului.

Partea a II-a

Iata si paradisul, se gindi el si zimbea. Nu prea se cuvine sa critici paradisul tocmai cind te indrepti spre el.

Pe masura ce se inalta de la pamint, pe deasupra norilor, in formație strinsa cu cei doi pescarusi, vedea cum propriul sau trup, incepea sa straluceasca. E adevarat, se afla acolo acelasi tînăr Jonathan Pescarus, care traiuse din totdeauna indaratul ochilor sai aurii, numai ca aspectul exterior se schimbase.

Era tot un trup de pescarus, dar care incepea acum sa zboare mult mai bine ca-nainte. Ei, se gindea el, cu jumătate de efort am sa zbor de două ori mai iute si o sa-mi dublez recordul celor mai bune zile ale mele de pe Pamint!

Penile i se facusera albe si stralucitoare, iar aripile-i erau netede si fara cusur ca niste foi de argint slefuit. Incepu sa le puna la incercare cu voluptate, punind vigoare in aripile acelea noi.

La doua sute cincizeci de mile pe ora, simti ca se aproape de viteza maxima pe orizontala. La doua sute saptezeci si trei de mile pe ora, i se paru ca nu poate zbură mai repede si incerca o usoara dezamagire. Deci, si chiar acest trup nou isi avea limita lui si, desi zbură mult mai iute cainante, exista totusi o limita de viteza pe care cu greu ar fi putut-o depasi. In paradis, se gindea el, nu ar trebui sa existe limite. Norii se desfacura, cei doi insotitori ii strigara,

" Noroc la coborire, Jonathan " si disparura fara urma.

Plutea deasupra marii, spre un tarm crestat. Rari pescarusi aduceau pestele prins pe stinci. Mai incolo spre nord, chiar la orizont, zburau alti citiva. Privelisti noi, ginduri noi, intrebari noi. De ce atiti de putini pescarusi?

Paradisul ar trebui sa fie intesat de pescarusi. Si oare de ce sint atit de obositi, dintr-o data?! In paradis pascarusii n-ar trebui sa se simta obositi sau sa sa doarma niciodata.

Dar de unde stia el toate lucrurile astea? Memoria vietii de pe pamint il parasea.

Pamintul fusese, fara indoiala, locul unde invatase atitea lucruri, dar detaliile nu-i mai erau clare - parca lupta pentru hrana, parca era Proscris. Cei citiva pescarusi de pe acolo il intimpinara fara sa-i adreseze nici un cuvant.

Simtea doar ca e bine venit si ca aici e acasa. Fusese o zi mare pentru el; nu-si mai amintea cum incepuse. Executa o intoarcere, pentru a ateriza pe plaja, batind putin din aripi,in vazduh, dupa care cobori lin pe nisip.

Ceialalti pescarusi aterizara si ei, dar fara ca vreunul din ei sa miste o pana macar. Se leganasera in vint, cu aripile luminoase desfacute, apoi isi schimbaseră cumva unghiul aripilor, oprindu-le chiar in clipa in care atingeau pamintul cu picioarele. Control admirabil, dar Jonathan era prea obosit ca sa mai exerceze. Stind acolo, pe plaja, fara sa schimbe vreun cuvant, a adormit.

In zilele urmatoare, Joanathan a vazut ca si acolo avea de invatat la fel de multe lucruri despre zbor ca si in lumea pe care-o lasase in urma. Cu deosebire aici, pescarusii gindeau ca si el. Pentru multi dintre ei, cel mai important lucru din viata era sa nazuiasca si se atinga desavirsirea in ceea ce le placea mai mult, zborul. Erau niste pasari magnifice, toti pina la unul, si isi petreceau fiecare zi exersind, testind metode Aansate in aeronautica.

Jonathan uitase de mult lumea din care venise, locul acela unde Stolul traia, strain de bucuria zborului, folosind aripile doar ca mijloc pentru a obtine hrana. Dar din cind in cind, fie numai pentru o clipa, gindul il purta inapoi la ei. Si-a amintit de ei intr-o dimineata cind, impreuna cu instructorul lui de zbor, se odihnea pe plaja, dupa o lectie de tonouri rapide, cu aripile strinse.

" Unde sunt ceilalți, Sullivan? " întreba el, tacut, pe deplin familiarizat acum cu telepatia care se stabilea intre acesti pescarusi in loc de tivlit si ciriit.

" De ce nu sintem mai multi aici? Acolo de unde am venit, erau .."

" ... mii si mii de pescarusi. Stiu. " Sullivan dadu din cap.

" Singurul raspuns pe care ti-l pot da, Jonathan, este ca o pasare ca tine este una la un milion. Cei mai multi dintre noi au atins acest prag, foarte greu. Noi am trecut dintr-o lume intr-alta si desi aceasta nu se deosebea cu nimic de prima, uitam imediat de unde am venit, ne era indiferent incotro mergem , traiam clipa.

Banuesti prin cite vietii am trecut pina sa ne dam seama ca viata inseamna mai mult decit hrana, lupta si putere in Stol. O mie de vietii, Jon, zece mii!

Si apoi, inca o suta de vietii, pina am inceput sa ne dam seama ca exista perfectiune, si inca o suta, pina ne-am dat seama ca scopul nostru in viata este sa atingem acea desavirsire si s-o dezvaluim celorlalți. Aceeasi lege se aplică și acum ; ne alegem lumea urmatoare,in functie de ceea ce invatam in aceasta lume. Daca nu inveti nimic, lumea urmatoare este intocmai ca aceasta, cu aceleasi limite si aceleasi suparatoare greutati pe care trebuie sa le birui ." Si-a intins aripile,

si-a indreptat fata spre vint.

" Dar tu Jon, " spuse el, " ai invatat atit de multe lucruri deodata, incit n-ai avut nevoie de o mie de vietii ca sa ajungi aici ".

In clipa urmatoare erau din nou in vazduh si exersau. Tonoul strins, in formatie era greu de realizat, pentru ca in timpul rostogolirii, Jonathan trebuia sa gindeasca cu capul in jos, inversind unghiul aripilor, si anume inversindu-l in armonie perfecta cu instructorul sau.

" Sa incercam din nou ", repeta mereu Sullivan.

" Sa incercam din nou ". Apoi, in sfarsit.

" Bine ". Incepura sa exerceze buclele inverse. Intr-o seara, pescarusii care nu faceau zboruri de noapte, stateau pe nisip si meditau.

Jonathan isi lăsa inima in dinti si aproape de Pescarusul Staroste care, se spunea, urma curind sa treaca hotarele acestei lumi.

" Chiang...", ii spuse el, putin emotionat. Batrinul Pescarus il privii cu bunatate.

" Spune Fiule !" In loc sa-l vlaguiasca, batrinetea il invirtosase; putea sa intreaca in zbor orice pescarus si dobindise o maiestrie pe care ceilalti abia acum incepeau sa si-o insuseasca.

" Chiang, lumea asta, de fapt nu e paradisul, nu-i asa ? ".

Batinul zimbi in lumina lunii.

" Te desavirsesti mereu, Jonathan ", spuse el.

" Bine, dar ce se va intimpla acum ? Unde mergem ? Oare paradisul nu exista nicaieri ? "

" Nu, Jonathan, nu exista. Paradisul nu este un loc sau un timp. A fi desavirsit - iata paradisul." Tacu pentru o clipa.

" Tu zbori foarte iute, nu-i asa ?".

" Imi ... imi place viteza " spuse Jonathan surprins, dar mindru ca Starostele observase asta.

" Vei incepe sa atingi Paradisul, Jonathan, in clipa in care atingi viteza perfecta. Si asta nu inseamna o mie de mile pe ora, sau un milion, sau viteza luminii. Pentru ca orice numar este o limita, iar desavirsirea nu are limita. Viteza perfecta, fiule, este sa fii acolo." Fara nici-o vorba Chiang dispara si aparu, intr-o scădere de o secunda, la marginea apei, la cincizeci de picioare mai departe. Apoi dispara din nou si aparu, chiar in aceeasi fractiune de secunda, pe umarul lui Jonathan.

" E destul de placut ."

Jonathan era uluit. Uitase sa-l mai intrebe despre paradis.

" Cum reupesti sa faci asta ? Ce senzatie iti da? Cit de departe poti merge ?"

" Poti merge oriunde in timp si spatiu " spuse Batrinul.

" Eu am fost oriunde mi-a trecut prin minte, oricind ".

Strabatea marea cu privirea.

" Ciudat. Pescarusii care dispretniesc desavirsirea de dragul calatoriei nu ajung nicaieri, chiar asa, incet, cum zboara ei. Cei care renunta la calatorie de dragul desavirsirii ajung peste tot, imediat. Nu uita, Jonathan, Paradisul nu este un loc sau un timp, pentru ca locul si timpul nu au inteles.

Paradisul este ... "

" Ai putea sa ma inveti sa zbor asa ? " Pescarusul Jonathan tremura la gindul ca va invinge din nou necunoscutul.

" Daca vrei, sigur ca te pot invata."

" Vreau. Cind incepem ? "

" Daca vrei, putem incepe chiar acum. "

" Vreau sa invat sa zbor ca tine, " spuse Jonathan, in timp ce ochii ii straluceau ciudat.

" Spune-mi ce trebuie sa fac. " Chiang vorbea incet si-l urmarea pe tinarul pescarus cu multa atentie.

" Ca sa zbori repede ca gindul, adica oriunde ", spuse el,

" trebuie sa incepi prin a-ti da seama ca ai si ajuns acolo..."

Dupa parerea lui Chiang, secretul consta in a-l face pe Jonathan sa nu se mai considere ferecat intr-un trup limitat, cu o deschidere fixa a aripilor si cu o putere de zbor care ar putea fi inregistrata pe o diagrama. Secretul consta in a sti ca adevarata natura - perfecta ca un numar nescris - traieste oriunde simultan, in timp si spatiu. Jonathan exersa, cu incrincenare, zi de zi, din zori pina dupa miezul noptii. Si cu tot efortul pe care il depunea, nu progrresa nici cit negru sub unghie.

" Lasa la o parte credinta ! " Ii tot spunea Chiang.

" Ca sa zbori, n-ai avut nevoie de credinta. A fost nevoie sa intelegi zborul. Acum e la fel. Hai, incearca din nou ... "

Intr-o zi, in timp ce statea pe mal, cu ochii inchisi, concentrat, Jonathan intelese intr-o clipa, ceea ce-i spusese de atitea ori Chiang.

" Da, a avut dreptate! SINT un pescarus desavirsit, fara limite !" Simti iuresul unei imense bucurii.

" Bravo !" spuse Chiang si glasul lui rasuna de triumf.

Jonathan deschise ochii. Se afla, cu Batrinul, pe un alt tarm. Copacii cresteau pina aproape de malul apei, iar deasupra capului straluceau doi sori galbeni ingemanati.

" In sfarsit ai inteles, " ii spuse Chiang,

" dar ai nevoie de mai mult control... ". Jonathan era uluit.

" Unde ne aflam ?"

Cu totul nepasator la privelistile ciudate din jur, Batrinul trecu peste aceasta intrebare.

" Sintem, evident, pe vreo planeta cu un ce verde si cu doua astre in locul Soarelui" .

Jonathan scoase un strigat ascutit de placere, primul strigat de cind parasise Pamintul.

" AM REUSIT !"

" Sigur ca ai reusit, Jon" , spuse Chiang.

" Intotdeauna reupesti cind stii ce faci. Si acum, sa revenim la control ...."

Cind s-au intors, se intunecase. Cind ceilalti pescarusi se uitau la Jonathan, in ochii lor aurii se citeau veneratie si teama; caci il vazusera cum disparuse din locul in care parea tintuit. Nu i-a lasat sa-l felicite prea mult.

" De abia am venit aici! Sint un incepator! Eu am de invatat de la voi !"

" Ma indoiesc ca asa stau lucrurile, " spuse Sullivan, care statea alaturi.

" In zece mii de ani nu am vazut alt pescarus mai curajos ca tine." Stolul amutise, iar Jonathan nu-si gasea locul, de stinjenit ce era.

" Daca vrei, putem incepe sa invatam cum sa invingem timpul", spuse Chiang,

" pină vei ajunge sa zbori in trecut si viitor. Atunci vei fi in stare sa inveti lucrul cel mai greu, cel mai serios si cel mai placut. Vei fi in stare sa pornesti in sus si sa cunosti ce inseamna bunatatea si dragostea.". A trecut o luna - sau ceva ce semana cu o luna - si Jonathan a invatat intr-un ritm impreunat. Intotdeauna prindea repede, in experienta obisnuita, dar acum, cind devenise elevul favorit al Starostelui insusi, inghittea idei noi, ca un computer aerodinamic cu pene. Dar a venit si ziua cind Chiang dispera. Vorbise linistit cu ei, indemnindu-i sa nu renunte la invatatura, la exercitiu, la efortul de a intelege cit mai mult din principiul invizibil, dar perfect, al vietii.

Apoi, in timp ce vorbea, penele i se facura treptat atit de stralucitoare, ca nici-un pescarus, nu putu sa-l mai priveasca.

" Jonathan," acestea i-au fost ultimele cuvinte,

" nu uita sa te desavirsesti in iubire." Cind au putut sa vada din nou, Chiang nu mai era acolo.

Zilele treceau si Jonathan isi dadea seama ca se ginea tot mai des la locul de unde venise, la Pamint. Daca pe vremea cind traia acolo, ar fi stiut macar o farima din cte stia acum, viata ar fi avut o alta semnificatie. Statea pe nisip si se intreba daca exista vreun pescarus, acolo,

pe Pamint careincearca sa evadeze din limitele sale, sa vada sensul zborului, dincolo de folosirea acestuia ca un simplu mijloc pentru a ciuguli o farimitura dintr-o barca de pescari. Ba poate ca unul dintre ei a si fost Proscris pentru ca a indraznit sa spuna adevarul in fata intregului Stol. Si cu cit isi exersa mai mult bunatatea, cu cit incerca mai mult sa cunoasca natura iubirii, cu atit mai mult dorea sa se intoarca pe Pamint.

Pentru ca, in ciuda trecutului sau singuratic, Pescarusul Jonathan era sortit sa fie dascal. Isi manifesta iubirea, impartasind cunostintele lui, oricarui pescarus care dorea sa cunoasca adevarul. Sullivan, care era acum in stare sa zboare cu viteza gindului si care-i ajuta pe ceilalți sa-i patrunda tainele, se indoia.

" Jon, tu ai fost Proscris odata. De ce crezi ca unul dintre cei care te-au proscris atunci te-ar asculta acum ?

Doar intielegi adevarul proverbului: Cu cit zbori mai sus cu atit vezi mai departe. Pescarusii de la care ai venit stau pe pamint ciriind si luptindu-se intre ei. Sint la o mie de mile de Paradis - si tu vrei sa le arati Paradisul de acolo, de jos ! Jon, ei nu-si vad nici macar virful aripilor ! Stai aici. Ajuta-i pe noii veniti de aici, pe cei care sunt destul de sus ca sa priceapa ce ai tu de spus." Tacu o clipa, apoi spuse:

" Ce s-ar fi intimplat daca si Chiang s-ar fi intors in vechea lui lume ? Unde ai fi tu azi ? " Ultimul argument fu hotaritor. Sullivan avea dreptate. Cu cit zbori mai sus, cu atit vezi mai departe.

Jonathan ramase sa lucreze cu noii veniti; toti erau inteligenti si invatau foarte repede. Dar vechiul sentiment reveni; nu putea sa nu-si spuna ca, poate si pe Pamint era vreun pescarus care ar putea sa invete. Ar fi inaintat cu mult mai repede pe calea desavirsirii, daca Chiang ar fi venit la el, in ziua cind fusesese proscris.

" Sully, trebuie sa ma intorc" spuse el, intr-un tirziu.

" Elevii tai merg bine. Te pot ajuta ei insisi sa razbesti cu noii veniti."

Sullivan suspina, dar nu se impotrivii.

"Iti voi duce lipsa, Jonathan," - astea au fost singurele lui cuvinte.

" Rusine, Sully !" ii spuse Jonathan cu repros,

" nu te mai purta prosteste ! Oare ce exersam in fiecare zi ? Daca prietenia noastră depinde de timp si spatiu, atunci in ziua cind vom invinge in sfirsit spatiul si timpul, ne vom fi distrus si propria noastră fracie. Daca invingem spatiul, raminem numai cu AICI. Daca invingem timpul, raminem numai cu ACUM.

Si intre AICI si ACUM, oare nu crezi ca ne-am putea vedea din cind in cind ?"

Pescarusul Sullivan nu se putu impiedica sa rida.

" Pasare nebuna ", spuse el, cu bunatate.

" Daca va fi cineva in stare sa le arate celor de pe Pamint cum sa vada la o inaltime de o mie de mile, acela va fi Pescarusul Jonathan Livingston" Isi cobori privirea.

" La revedere, Jon, prietene..".

" La revedere Sully. Ne vom revedea." Si zicind acestea,

Jonathan vazu, in gind, imaginea unui stol de pescarusi de pe tarmul unui alt timp; stia, in urma unui exercitiu indelungat, ca el nu era pene si os, ci ideea desavirsita a libertatii si zborului, neingradita de nimic.

Pescarusul Fletcher Lynd, desi era inca foarte tinar, stia ca nici o alta pasare nu fusese mai brutal si mai nedrept tratata de Stolul sau, ca el.

" Nu-mi pasa ce spun ", se gindea el inversunat, cu ochii tulburati, pe cind zbara spre Stincile Indepartate.

" Zborul inseamna mult mai mult decit sa dai din aripi de colo-colo! Asta poate sa faca si un ... tintar! Doar un tonou in jurul Batrinului Pescarus, in gluma, si iata-ma Proscris! Oare sint

orbi ? Nu-si dau seama ? Nu-si pot imagina ce extaz este sa stii sa zbori cu adevarat? Nu-mi pasa ce gindesc.

O sa le arat eu ce inseamna ca zbori! O sa fiu pur si simplu un proscris, daca asa vor ei! O sa fac eu sa le para rau.."

O voce rasuna in el si, desi foarte blinda, il facu sa tresara atit de puternic, incit se clatina, impiedicindu-se in vazduh.

" Nu fii prea aspru cu ei, Pescarus Fletcher. Izgonindu-te ceilalți pescarusi si-au facut rau numai lor si, intr-o buna zi, isi vor da seama de asta. Intr-o buna zi, vor vedea si ei ce vezi tu acum. Iarta-i si ajuta-i sa inteleaga."

Chiar linga aripa lui dreapta, zbura cel mai stralucitor pescarus alb din lume, plutind cu usurinta, fara sa-si miste vreo pana, si asta la viteza maxima pe care el, Fletcher, o putea atinge.

Pentru o clipa, tinara pasare fu cuprinsa de panica.

" Ce se intimpla ? Am innebunit ? Am murit ? Ce-i asta?"

Joasa si calma, vocea ii patrunse gindul, cerind un raspuns.

" Pescarusule Fletcher Lynd, vrei sa zbori ?"

" DA, VREAU SA ZBOR !"

" Pescarus Fletcher Lynd, doresti asta atit de mult incit sa fii in stare sa-ti ierti Stolul, sa te desavirsesti si, intr-o zi, sa te intorci din nou la ei ca sa-i ajuti si pe ei sa se desavirseasca ?" Nu incarea minciuna in fata unei asemenea fapturi magnifice si maiestre, ori cit de mindru si jignit s-ar fi simtit Pescarusul Fletcher.

" Doresc, " spuse el incet.

" Atunci Fletch, " ii spuse faptura stralucitoare, si vocea era nespus de blinda,

" sa incepem cu Zborul Orizontal..."

Partea a III-a

Jonathan se rotea incet peste stincile indepartate, urmarindu-l pe Fletcher Pescarus.

Acest tinar neinstruit, era un elev aproape perfect. In vazduh era puternic, usor iute, dar cu mult mai important decit toate acestea, o dorinta arzatoare il indemna sa zboare.

Iata-l acum venind, o silueta cenusie, neclara, tisnind cu forta dintr-un picaj trecind ca un fulger pe linga instructorul sau, cu o suta cincizeci de mile pe ora. Se angaja brusc intr-un alt tonou lent de saisprezece puncte, numarind cu glas tare :

"...opt ...noua ...zece ...vezi, Jonathan, sint in pierdere de viteza ... Unsprezece ...vreau sa capat siguranta in opriri, ca tine ...doisprezece ...pe dracu, nu merge deloc ...treisprezece ...ultimele trei puncte ...fara ...paisprezece... AUU ! "

Pierderea de viteza fu cu atit mai nereusita cu cit Fletcher era peste masura de furios la gindul esecului. Cazu pe spate, se rostogoli, se izbi intr-o vrila inversa si isi reveni intr-un tirziu, gifiind, la o suta de picioare mai jos de instructorul sau.

" Iti pierzi vremea cu mine, Jonathan! Sint un dobitoc! Un prost! Incerc si incerc si nu ieze nimic !".

Pescarusul Jonathan se uita in jos, la el si dadu din cap.

" N-o sa-ti iasa, atita vreme cit pornesti prea brusc. Fletcher, ai pierdut patruzeci de mile pe ora la pornire. TREBUIE sa pornesti mai lin! Hotarit, dar lin, nu uita !" Cobori si el la nivelul pescarusului mai tinar.

" Hai sa incercam impreuna, in formatie. Si fii atent la pornire. O pornire usoara, lina."

Dupa trei luni, Jonathan mai avea sase elevi, toti Proscrisi, dar curiosi sa afle ce inseamna zborul, bucuria pe care ti-o poate oferi.

Le era mai usor sa exerceze zborul la inaltimei mari decit sa inteleaga sensul zborului.

" Fiecare dintre noi este, in adevar, o idee a Marelui Pescarus, o nesfirsita idee de libertate", le spunea Jonathan seara, pe plaja,

" si zborul perfect este numai un pas in directia exprimarii adevaratelor noastre naturi.

Trebuie sa inlaturam tot ce ne poate limita. De aceea aceste exercitii de zbor rapid sau lent, acrobata aeriana..." ...dar elevii lui dormeau, extenuati in urma unei zile de zbor. Le placea sa exerceze, pentru ca iubeau viteza care le dadea senzatii tari si le domolea foamea de invatatura, care crestea cu fiecare lectie.

Dar niciunul dintre ei, nici macar Pescarusul Fletcher Lynd, nu ajunsese sa creada ca zborul ideilor putea fi la fel de real ca si zborul vintului si al penelor.

" Intregul vostru trup, de la o aripa la alta ", le spunea alta data Jonathan,

" nu este altceva decit gindul vostru, intr-o forma vizibila. Daca sparge-ti lanturile in care va este ferecat trupul...".

Dar orice le spunea el, parea doar o placuta nascocire, iar ei aveau nevoie de somn.

De-abia peste o luna, Jonathan le-a spus ca era timpul sa se intoarca la Stol.

" Nu sintem gata ! " spuse Pescarusul Henry Calvin.

" Nu vom fi bineveniti ! Sintem Proscrisi. Doar nu putem sa ne impunem cu forta intr-un loc unde nimeni nu ne doreste ! "

" Sintem liberi sa mergem unde vrem si sa fim ceea ce sintem " raspunse Jonathan, ridicandu-se de pe nisip si intorcandu-se spre Est, catre locul unde traia stolul.

Printre invatacei se simtea oarecare neliniste pentru ca Legea Stolului spune ca un proscris n-are voie sa se mai intoarca acasa, si de zece mii de ani aceasta lege nu fusese nicicind calcata.

Legea spunea - STAI! Jonathan spunea DU-TE! si el strabatu-se deja o mila de drum. Daca ei mai zboveau mult, te pomenesti ca Jonathan va infrunta de unul singur Stolul dusmanos.

" Dar daca tot nu mai facem parte din Stol, de ce sa respectam legea ? " spuse Fletcher, destul de sfios.

" Si apoi, daca se isca vreo lupta, mai bine sa fim acolo, cu Jonathan ".

Pornira in zbor dinspre vest, opt pescarusi, cite patru asezati in romb, aripa linga aripa. Ajunsera pe plaja unde se tinea Sfatul Stolului, cu o sută treizeci si cinci de mile pe ora, Jonathan in frunte, Fletcher tinindu-se precis in dreapta lui, Henry Calvin jucaus la stinga. Apoi, intreaga formatie facu un tonou spre dreapta perfect sincronizati ...orizontal ...invers... iar orizontal, cu vintul care-i biciuia pe toti.

Tivliturile si ciriiturile obisnuite ale Stolului fura taiate brusc, parca formatia de pescarusi ar fi fost un cutit urias, si opt mii de ochi de pescarusi ii urmareau fara sa clipeasca. Unul cite unul, cei opt pescarusi se avintara cu putere in sus, intr-un looping complet, dupa care zburara jur-imprejur, aterizind incet, in picioare pe nisip. Apoi, ca si cum asta se intimpla in fiecare zi, Pescarusul Jonathan incepu sa critice zborul.

" In primul rind ", spuse el, zimbind cam strimb,

" a-ti cam intirziat la alcatuirea formatiei..."

Vorbele lui trecu ca un fulger prin Stol. Astia erau Proscrisi! Si s-au intors! Una ca asta... nu s-a mai intimplat!

Prorocirea lui Fletcher in legatura cu o eventuala lupta se topit in confuzia Stolului.

" OK, stim cu totii ca sunt Proscrisi " spuse un pescarus mai tinar,

" dar fir-ar sa fie, unde-or fi invatat sa zboare atit de bine ?"

Fu nevoie de o ora intreaga pina ce porunca Batrinilor patrunse in Stol:

" Ignorati-i!. Pescarusul care sta de vorba cu un Proscris va fi el insusi Proscris.

Pescarusul care acorda atentie unui Proscris incalca Legea Stolului."

Din acea clipa pescarusii le intoarsera spatele. Dar Jonathan nu parea prea impresionat. Isi tinu orele de zbor chiar deasupra plajei unde se intrunea Sfatul si, pentru prima data, incepu sa-si sileasca elevii sa zboare cit puteau mai bine.

" Pescarus Martin !" striga el in vazduh,

" Zici ca stii sa zbori incet. Nu stii nimic, pina nu-mi dovedesti ! ZBOARA !".

Tacutul pescarus Martin William, surprins de iesirea instructorului, se depasii pe sine devenind un expert al zborului incet.

In briza abia simtita, el isi indoi penele si se ridica, fara sa dea din aripi nici macar o data, de pe plaja pina in nori si inapoi.

Tot asa Pescarusul Charles Roland zbura peste Great Mountain Wind, la doua zeci si patru de mii de picioare, si cobori albastru de aerul rece si rar, uluit si fericit, hotarit sa zboare si ai sus in zilele urmatoare.

Pescarusul Fletcher, care indragea acrobacia aeriana ca nimeni altul, reusi sa faca un tonou lent de saisprezece puncte, iar a doua zi dobori propriul record cu o tumba tripla, cu penele aruncind raze stralucitoare spre plaja de unde era urmarit pe furis, de mai multe perechi de ochi.

Clipa de clipa, Jonathan se afla alaturi de fiecare dintre elevii sai, demonstrand, indemnindu-i, dindu-le sfaturi.

Zbura cu ei prin intuneric, printre nori, prin furtuna din pura placere, in timp ce stolul se inghesuia jalnic pe pamint.

Dupa ce-si terminau programul de zbor, elevii se odihneau pe nisip si, cu timpul, incepura sa dea tot mai mult ascultare celor spuse de Jonathan. Avea el tot felul de idei nastrusnice, pe care ei nu le puteau intelege, dar mai avea si unele idei bune pe care le intelegeau cu totii.

Treptat, treptat, noaptea, in jurul elevilor se forma un alt cerc de pescarusi curiosi, care-i ascultau ore in sir, pe intuneric, ferindu-se sa vada sau sa fie vazuti unul de celalalt, disparind inainte de reversatul zorilor.

La o luna dupa Reintroarcere, un prim Pescarus din Stol trecu linia si ceru sa ia si el lectii de zbor. Spunind acestea, Pescarusul Terrence Lowell deveni dintr-o data, o pasare osindita, un Proscris, dar in acelasi timp, al optulea elev al lui Jonathan.

Noaptea urmatoare, din Stol se desprinse Pescarusul Kirk Maynard care, impleticindu-se pe nisip, tirindu-si aripa stanga, se prabusi la picioarele lui Jonathan.

" Ajuta-ma", spuse el incet, cu o voce de muribund.

" Mai mult ca orice pe lumea asta vreau sa zbor..."

" Hai atunci " spuse Jonathan,

" hai sa ne ridicam impreuna, sa incepem "

" Dar nu vezi ? Aripa..., nu pot sa misc aripa "

" Pescarus Maynard, ai libertatea sa fii tu insuti, cu adevarat, aici si acum. Nimic nu-ti poate sta in cale. Este Legea Marelui Pescarus. Adevarata Lege ".

" Vrei sa spui ca pot sa zbor ? "

" Iti spun ca esti liber "

Si pur si simplu Pescarusul Kirk Maynard isi desfacu aripile, fara efort, si se ridica in vazduhul intunecat al noptii.

Strigatul lui puternic, de la cinci sute de picioare inaltime, trezi Stolul :

" Pot sa zbor! Ascultati! POT SA ZBOR ! "

La rasaritul soarelui, aproape o mie de pasari se adunaseră linga elevi, privindu-l cu curiozitate pe Maynard. Acum nu se mai temea ca sint vazuti.

Aascultau, incercind sa-l inteleaga pe Pescarusul Jonathan. El le vorbea despre lucruri foarte simple: ca e drept ca un pescarus sa zboare, ca libertatea este chiar natura fiintei lor, ca tot ceea ce se opune libertatii - ritual, supersticie sau orice alt fel de obstacol - trebuie inlaturat.

" Inlaturat", se auzi o voce din multime,
" chiar daca este Legea Stolului?"
" Singura lege adevarata este aceea care ne conduce spre libertate ", spuse Jonathan.

" Alta nu este ".

" Cum iti inchipui ca noi o sa putem zbura ca tine ? " se auzi o alta voce.

" Tu esti ales, inzestrat si divin, esti deasupra celorlalte pasari "

" Priviti-l pe Fletcher! Pe Charles-Roland! Pe Judy Lee! Sunt oare si ei alesi, inzestrati si divini ? Sunt la fel ca voi, la fel ca mine. Singura deosebire, dar chiar singura, este ca ei au inceput sa inteleaga ceea ce sunt cu adevarat, si au inceput sa treaca la fapte."

Elevii lui, cu exceptia lui Fletcher, se foiau incurcati. Nu-si dadeau seama ce fel de drum strabatusera.

Multimea se marea in fiecare zi; veneau sa puna intrebari, sa cada in extaz, sa-i batjocoresca.

Intr-o dimineata, dupa lectia de zbor rapid pentru avansati, ii spuse Fletcher lui Jonathan:

" In Stol se spune ca tu, daca nu esti Fiul Marelui Pescarus, esti in orice caz cu o mie de ani inaintea vremii tale ".

Jonathan suspina. Iata la ce duce o intelegerere gresita, se gindi el. Pentru ei esti ori diavol, ori Dumnezeu.

" Tu ce crezi Fletch ? Sintem oare inaintea vremii noastre ? " Tacere lunga.

" Ma gindesc ca zborul, asa cum il intelegem noi, a existat dintotdeauna, si a asteptat sa fie descoperit de cineva; nu are nici-o legatura cu timpul. Putem sa spunem ca suntem inaintea comportamentului general. Zburam altfel decit ceilalți pescarusi

" Cam asa ceva ", spuse Jonathan, terminind cu o planare lina.

" In orice caz, mult mai buna explicatie decit aceea cu vremea noastră ".

Intimplarea avu loc peste o saptamana. Fletcher tocmai demonstra tehnica zborului rapid unui grup de elevi noi. Se redresase dintr-un picaj de la sapte sute de picioare inaltime, tinind ca o dunga cenusie, foarte aproape de plaja, cind un pui de pescarus, la primul lui zbor, plana in calea lui, strigindu-si mama.

Avind doar o zecime de secunda pentru a-l evita, Pescarusul Fletcher Lynd se izbi, spre stanga, cu o viteza de peste doua sute de mile pe ora, de o faleza masiva de granit.

Stinca i se paru o uriasa de piatra care ducea spre o alta lume. O explozie de teama, de durere, si de intuneric, dupa care se trezi purtat la intimplare, pe un cer foarte ciudat, uitind, amintindu-si, uitind din nou; era infricosat, trist si, mai ales ii parea rau, nespus de rau.

Auzi o voce, vocea pe care o auzise si atunci cind l-a intilnit pentru prima oara pe Jonathan Livingstone.

" Fletcher, sa nu uitam ca noi incercam sa ne depasim limitele una cite una, cu rabdare. Programul nostru prevede zborul prin stinca ceva mai tirziu, nu acum. "

" Jonathan !? ".

" Cunoscut si sub numele de Fiul Marelui Pescarus " ii spuse instructorul sec.

" Ce faci aici ? Faleza! Cum... eu... am murit ? "

" Ei, Fletch, fii serios. Gindesti-te, daca-mi vorbesti, inseamna ca n-ai murit, nu ? Ai reusit sa faci altceva: ti-ai modificat cam brusc nivelul de constiinta. Acum, alege. Poti sa ramii aici, sa inveti la acest nivel - care de altfel e mult mai inalt decit cel pe care l-ai parasit - sau te poti intorci sa lucrezi cu Stolul. Ce-i drept, Batrinii sperau sa se intimple o catastrofa, dar nu credeam ca o sa meargă chiar asa usor."

" Sigur ca vreau sa ma intorc la Stol. De-abia am inceput lectiile cu noul grup de elevi !"

" Foarte bine Fletcher. Tine minte ceea ce spuneam, ca trupul nostru nu e altceva decit

gindirea insasi !... "

Fletcher dadu din cap, isi desfacu aripile si deschise ochii la poalele stincii, in mijlocul Stolului care se strinsese acolo.

O larma de tivlituri si ciriituri se stirni din multime, cind facu prima miscare.

" Traieste! Cel care a murit traieste ! "

" L-a atins cu virful aripii! L-a adus la viata!

Fiul Marelui Pescarus ! "

" Nu! El neaga asta! Este un diavol! UN DIAVOL! A venit sa distruga Stolul"

In multime erau patru mii de pescarusi, ingroziti de ceea ce se intimplase, iar strigatul

" DIAVOL !" trecu printre ei ca o furtuna pe ocean. Cu ochii stralucitori si cu ciocurile ascutite se adunara in jurul lui ca sa-l ucida.

" Te-ai simti mai bine daca am pleca, Fletcher ? " il intreba Jonathan.

" Nu m-as impotrivii prea mult..."

In acea clipa se aflau la o jumata de mila departare, iar ciocurile scinteiatoare ale pescarusilor se nimerira in gol.

" De ce oare " spuse Jonathan nedumerit,

" cel mai greu lucru pe lume este sa convingi o pasare ca e libera si ca cu putin efort si-o poate dovedi siesi ? De ce oare o fi atit de greu ?"

Brusca schimbare de scena il facea inca pe Fletcher sa clipeasca.

" Ce-ai mai facut ? Cum am ajuns aici ? "

" Doar tu ai vrut sa pleci din mijlocul multimii, nu ? "

" Da, dar cum ai..."

" Simplu, Fletcher. Prin exercitiu. " Spre dimineata, Stolul se potolise; nu insa si Fletcher.

" Jonathan, iti amintesti ca mi-ai spus, odata de mult, ca cine isi iubeste Stolul indeajuns se intoarce la el si-l ajuta sa se desavirseasca "

" Da, sigur. "

" Nu intelegh cum poti iubi un cird de pasari care tocmai au incercat sa te ucida. "

" Dar, Fletcher, nu asta iubesti la ei! Nu iubesti ura si rautatea. Trebuie sa te straduiesti sa vezi adevaratul pescarus, partea buna din fiecare. Trebuie sa-i ajuti si pe ei s-o vada in ei insisi. Asta intelegh eu prin dragoste. E grozav cind intelegi asta. Imi aduc aminte, de pilda, de un tinar pescarus aprig, pe nume Fletcher Lynd. Tocmai fusese Proscris. Era gata sa-si distruga intregul Stol, incepind sa-si construiasca propriul sau iad cumplit pe Stincile Indepartate. Si iata-l ca, astazi, isi construiese propriul sau paradis si conduce intregul Stol intr-acolo. "

Fletcher se intoarse spre instructor, cu teama in ochi.

" Eu sa conduc ? Adica cum, eu sa conduc ? Tu esti dascal aici. Doar n-ai sa pleci? "

" Zau ? Nu crezi ca s-ar putea sa mai existe si alte Stoluri si alti Fletcher care sa aiba mai multa nevoie de un dascal decit cel de fata care, oricum e pe drumul cel bun catre lumina ? "

" Eu ? Jon, eu nu sint decit un pescarus obisnuit, iar tu esti... ...unicul Fiu al Marelui Pescarus, Nu ? "

Jonathan suspina si se uita in larg.

" Nu mai ai nevoie de mine. In fiecare zi trebuie sa descoperi cite putin din adevaratul, nemarginutul Fletcher Pescarus.

El iti este dascal. Trebuie sa-l intelegi, trebuie sa-i urmezi invatatura. "

O clipa mai tirziu, trupul lui Jonathan se clatina in aer, pilpiind si deveni transparent.

" Nu le da voie sa umble cu zvonuri prostesti despre mine, sa faca din mine un zeu. Ne-am inteleles Fletch ? Sint numai un pescarus. Imi place sa zbor, nu zic nu... "

" Sarmane Fletch, sa nu crezi ce-ti spun ochii. Ei oglindesc numai piedicile. Priveste cu

gindul, descopera ceea ce stii deja si vei vedea cum trebuie sa zbori. "

Pilpiirea inceta. Pescarusul Jonathan disparuse in vazduh.

Nu peste mult timp, Fletcher se ridica cu greu si dadu de un grup nou de elevi, gata pentru prima lor lectie.

" Pentru inceput," spuse el apasat, " trebuie sa intelegeti ca un pescarus este ideea nelimitata a libertatii, imaginea Marelui Pescarus, iar intregul vostru trup de la o aripa la alta, nu este decit gindul vostru insusi."

Tinerii pescarusi il priveau neincrezatori.

" Ce sa spun, " se gindeau ei, " oare asta e o regula pentru un looping ? "

Fletcher suspina si o lua de la capat.

" Bun...Foarte bine ", spuse el aruncindu-le o privire critica.

" Sa incepem cu Zborul Orizontal." Si zicind acestea, intelese dintr-o data ca prietenul sau nu fusese cu nimic mai divin decit el insusi.

Fara limite, Jonathan? se ginea el. Ei atunci nu va trece multa vreme si voi aparea ca din senin pe plaja ta ca sa-ti arat cate ceva din tehnica zborului !

Si desi incerca sa para in ochii lor sever, asa cum s-ar fi cuvenit, pescarusul Fletcher isi vazu dintr-o data elevii, pentru o clipa numai, asa cum erau ei de fapt; si-i placu la nebunie ceea ce vazu. *Fara limite Jonathan ?* isi spuse in gind si zimbi.

Pornea pe calea lui spre desavirsire.

